

लोक सेवा आयोग

नेपाल शिक्षा सेवा, मुद्रण समूह, मुद्रण व्यवस्थापन उपसमूह, रा.प.अनं.प्रथम श्रेणी, वरिष्ठ मुद्रण सहायक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा :- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण :-	लिखित परीक्षा	पूर्णाङ्क :- १००
द्वितीय चरण :-	(क) प्रयोगात्मक परीक्षा	पूर्णाङ्क :- ३०
	(ख) अन्तर्वार्ता	पूर्णाङ्क :- २०

प्रथम चरण – लिखित परीक्षा योजना (Examination Scheme)

पत्र/विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या X अङ्कभार	समय
सेवा सम्बन्धी	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQ)	५० प्रश्न X २ अङ्क = १००	४५ मिनेट

द्वितीय चरण

विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		समय
(क) प्रयोगात्मक परीक्षा	३०	१५	प्रयोगात्मक (Practical)	५ प्रश्न X ६ अङ्क = ३०	१ घण्टा
(ख) अन्तर्वार्ता	२०				

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका एकाईमा तोकिए बमोजिम प्रश्नहरु सोधिनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरुको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका परीक्षार्थीहरुले मात्र प्रयोगात्मक परीक्षा र अन्तर्वार्तामा भाग लिन पाउने छन् ।
- प्रयोगात्मक परीक्षा र अन्तर्वार्ता यथासम्भव एकै दिन लिइनेछ । प्रयोगात्मक परीक्षामा उत्तीर्ण हुने परीक्षार्थीहरुको मात्र तीनै भागको परीक्षाको प्राप्ताङ्क जोडी योग्यताक्रम अनुसार परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति : २०७७/०४/०९

लोक सेवा आयोग
नेपाल शिक्षा सेवा, मुद्रण समूह, मुद्रण व्यवस्थापन उपसमूह, रा.प.अनं.प्रथम श्रेणी, वरिष्ठ मुद्रण सहायक पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- १. मुद्रणको इतिहास** **१०%**
- १.१. विश्वमा मुद्रण प्रविधिको उत्पत्ति र विकास
१.२. मुद्रणको परिचय र नेपालमा यसको विकास
१.३. नेपालमा चलेका मुद्रण प्रविधिहरु
१.३.१. लेटरप्रेस, अफसेट प्रेस, फ्लेक्सो, ग्राभियर, स्क्रीन प्रिन्टिङ, डिजिटल, लार्ज फरम्याट प्रिन्टिङ
१.३.२. टाइप कास्टिङ, ह्याण्ड कम्पोज, फर्मा सेटिङ
१.४. स्तरीय मुद्रण कार्यका लागि आवश्यक सामग्री
१.५. मुद्रण कार्यमा जनशक्तिको व्यवस्थापन
- २. प्रि-प्रेस (Pre-Press) सम्बन्धी कार्यहरु** **२०%**
- २.१. कार्य प्राप्ति (Job acquisition)
२.२. लागत अनुमान (Cost Estimation) को गणना
२.३. छपाई सामग्रीका सम्पादन तथा डिजाइन (Design)
२.४. प्रुफ रिडिङ सम्बन्धी जानकारी
२.५. कम्प्युटर प्रविधि सम्बन्धी ज्ञान
२.५.१. कम्प्युटर सम्बन्धी आधारभुत ज्ञान
२.५.२. कम्प्युटरका प्रकार
२.५.३. मुद्रण प्रविधिमा कम्प्युटरको प्रयोग
२.५.४. वर्ड प्रोसेसिङ (Word Processing)
२.५.५. कम्प्युटरमा ले आउट (Layout) तथा डिजाइन (Design)
२.५.६. कम्प्युटर नेटवोर्किङ सम्बन्धी ज्ञान (Networking)
२.६. प्लेट मेकिङ सम्बन्धी ज्ञान
२.६.१. स्ट्रिपिङ्ग
२.६.२. पि.एस.प्लेट
२.६.३. सि.टि.पि.प्लेट
२.६.४. प्लेट एक्पोजिङ तथा डेभलपिङ्ग
- ३. प्रेस (Press) सम्बन्धी कार्यहरु** **२०%**
- ३.१. छपाई प्रविधि सम्बन्धी ज्ञान
३.२. छपाई मेसिन सञ्चालन सम्बन्धी ज्ञान
३.३. छपाई मेसिनमा प्रयोग हुने प्लेट प्रविधिको प्रयोग सम्बन्धी ज्ञान
३.४. छपाईमा प्रयोग हुने अन्य सामग्रीहरु (गम अरेविक, फाउण्टेन सलुसन, ब्ल्यांकेट तथा रोलर वासर, ड्रायर)
३.५. मेसिनमा लुब्रिकेशनको प्रयोगको ज्ञान
३.६. मेसिन मर्मत संहार तथा सरसफाइको महत्व
३.७. मेसिन सञ्चालनमा सुरक्षा सम्बन्धी जानकारी
- ४. पोस्ट प्रेस (Post Press) सम्बन्धी कार्यहरु** **२०%**
- ४.१. बुक वाइण्डिङ्ग
४.१.१. फर्मा कटिङ्ग

लोक सेवा आयोग
नेपाल शिक्षा सेवा, मुद्रण समूह, मुद्रण व्यवस्थापन उपसमूह, रा.प.अनं.प्रथम श्रेणी, वरिष्ठ मुद्रण सहायक पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ४.१.२. फर्मा फोल्डिड
- ४.१.३. स्टिचिड
- ४.१.४. परफोरेटिड
- ४.१.५. लेमिनेटिड
- ४.१.६. ट्रिमिड
- ४.२. केश वाइण्डिड
- ४.३. परफेक्ट वाइण्डिड
- ४.४. स्याडल स्टिच वाइण्डिड
- ४.५. मेकानिकल वाइण्डिड
- ४.६. नम्बरिड, डाइ कटिड, पञ्चिड
- ४.७. प्याकिङ्ग भण्डारण तथा अभिलेखिकरण
- ४.८. हार्ड कभर वाइण्डिङ्ग सम्बन्धी कार्यहरु
- ५. मसी (Ink) तथा कागज (Paper) सम्बन्धी ज्ञान १०%**
 - ५.१. मसीका प्रकार
 - ५.२. मसीका विशेषताहरु
 - ५.३. मसीको प्रयोग
 - ५.४. विभिन्न रंगका मसीहरुको संयोजन
 - ५.५. कागजका विशेषताहरु
 - ५.६. कागजको तौल (Gsm) सम्बन्धी जानकारी
 - ५.७. कागजको भण्डारण तथा प्रयोग
 - ५.८. छपाइमा प्रयोग हुने कागजको प्रकार तथा साइजहरु
- ६. विविध २०%**
 - ६.१. मेसिन तथा कार्य स्थलको व्यवस्थापन
 - ६.२. सञ्चार समन्वयको ज्ञान
 - ६.३. मुद्रण सम्बन्धी नविनतम प्रविधिको प्रयोग सम्बन्धी ज्ञान
 - ६.४. सुरक्षण मुद्रण सम्बन्धी ज्ञान
 - ६.५. छापाखाना सम्बन्धी ऐन नियमको सामान्य जानकारी
 - ६.६. निजामती सेवा ऐन (परिच्छेद- १, २, ३ र ७) तथा नियमावली (परिच्छेद- ९) सम्बन्धी जानकारी
 - ६.७. भ्रष्टाचार निवारण सम्बन्धी ऐन (परिच्छेद- १ र २)
 - ६.८. प्रतिलिपि अधिकार सम्बन्धी ऐनको जानकारी
 - ६.९. वृत्ति विकास र यसको महत्व
 - ६.१०. रेडियो, टिभि (TV), टेलिफोन लगाएत सञ्चारका साधनहरुले छपाईमा पार्ने प्रभाव
 - ६.११. मुद्रण सम्बन्धी नियमहरु २०५५
 - ६.१२. सूचनाको हक सम्बन्धी ज्ञान
 - ६.१३. नेपालको संविधान सम्बन्धी सामान्य जानकारी

लोक सेवा आयोग
नेपाल शिक्षा सेवा, मुद्रण समूह, मुद्रण व्यवस्थापन उपसमूह, रा.प.अनं.प्रथम श्रेणी, वरिष्ठ मुद्रण सहायक पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

नमूना प्रश्नपत्रहरू

१. सिट पेपर वेभ अफसेट प्रेश मेसिनमा किन छापिदैन ?

क) फिडर नभएकोले

ख) फोल्डर भएकोले

ग) सिलिण्डर सिलिण्डर सम्पर्कमा आउने भएकोले ?

घ) माथिका सबै

उत्तर (घ)

२. गटर (Gutter) मार्जिन भन्नाले के बुझिन्छ ?

क) स्पाइन

ख) किताबको पेज

ग) किताबको भित्री मार्जिन

घ) किताबको साइज

उत्तर (ग)

३. A3 साइजको पेपरमा लम्काइ चौडाइ कति हुन्छ ?

क) 190 mm × 280mm

ख) 297mm × 420mm

ग) 205mm × 294mm

घ) 210mm × 297mm

उत्तर (ख)

४. Trojan Horse भाईरसले कम्प्यूटरको कुन सेक्टरमा असर गर्दछ ?

क) एस. एम. पि. एसमा.

ख) मदरवोर्डमा

ग) वुट सेक्टरमा

घ) फ्लैट सेक्टरमा

उत्तर (ग)

लोक सेवा आयोग
नेपाल शिक्षा सेवा, मुद्रण समूह, मुद्रण व्यवस्थापन उपसमूह, रा.प.अनं.प्रथम श्रेणी, वरिष्ठ मुद्रण सहायक पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रगोगात्मक परिक्षाको लागि नमूना प्रश्नहरू

- (१) सि.टि.पि. मेसिन सञ्चालन गरि ल्पेट बनाउनुहोस ।
- (२) प्रेश मेशिनमा ल्पेट फिट गरि छपाइ गर्नुहोस ।
- (३) स्टीच मेसिन सञ्चालन गर्नुहोस ।
- (४) परफेक्ट बाइडिङ्ग (ग्लु बाइडिङ्ग) मेसिन सञ्चालन गर्नुहोस ।
- (५) कटिङ्ग मेसिन सञ्चालन गरि बुक ट्रिमिङ्ग गर्नुहोस ।

